

MAGYAR KURIR

Bétsből, Kedden, Augustus' 24-dikén 1819.

Nagy Britannia.

A' Ministerialis-Kurir azt említi Aug. 1-ső napján költ leveleiben, hogy azon hadi hajóknak neveik és nagyságok, mellyek a' Scheernesszi kikötőhelyben a' végre készen állanak, hogy ha a' szükség kívánádjá, vitorláikat azonnal szélnek eresztessék, ezek: *Donnegal*, és *Cambridge*, 80 ágyusok; *Barham*, *Minotaur*, *Hogue*, *Herkules*, *Wellington*, *Poitiers*, *Seaborough*, *Spartiate*, *Conquestador*, *Défense*, és *Redutable*, mind 74 ágyusok; *Howe* 120 ágyus; 4 Fregátok és 5 Sloopok.

A' Londoni Kurirnak ezen jelentését némelylek öszszesatolódásban gondolják lenni egy más környülállással, melly, ha igaz, ennyiben áll: — „Mondják, hogy a' Madridban lévő Anglus Követ Báro Wellesley oly nyilatkozatást tett volna ott, hogy az Anglus Országlószék nem csak hogy azon törvényt, melly szerént az Anglus alattvalóknak Aug. 1-ső napjától fogva semmi féle idegen nemzetekatonai szolgálatra állani nem szabad, szorososan be fogja töltetni, hanem ennekfelette egy hadi hajós sereget is fog az Amériikai tengerekre küldeni, oly rendléssel, hogy azon tengeri ragadozókat, a' kik Insurgens zászlókkal evezvén, minden nemzeteknek kereskedő hajójikat minden külömbiség nélkül megtámodják, megzabolázza. — Vannak, kik úgy itélnék, hogy a' fenn számlált Anglus hadi hajós sereg oly nagy, hogy az Északi Amériikai egygye-

sült Státusok ellen is juthat belőlle, ha a' *Floridákat* szép szerént oda nem akarják hagyni, vagy ha talám már most, minekittánna Spanyol Ország a' Kötést nem ratifikálta, minden kívánságait megújítandják, még azokat is, mellyekről ezen Kötésben lemondottak volna.

Közönséges hír Londonban, hogy az Anglus és Spanyol Országlószékek egymással új alkudozásra léptek volna az eránt is, hogy az Anglus fregátok, a' mellyek már Meksikóból 15 millió Piastereket Európába által szállítottak, szállítvának el ismét tíz milliókat.

A' Manchesteri ügynevezett Parlamentumreformálók Aug. 9-dikére hirdették vála ki, hogy népgyűlést fognának tartani, hanem, minthogy az efféle gyűléseknek tartását a' tisztli karok csak addig köteleztetnek megengedni, míg általok a' Constitutio meg nem sértetik, az említett Reformálók pedig előre kihirdették vála, hogy, ámbár ezen jussal nem birnak, még is, mint a' Birminghamiak tselekedtek, magoknak képviselőt akarnak választani 's a' Parlamentumba küldeni: erre nézve nem adott nekik a' Magistrátus engedelmet a' gyűléstartásra. — Mindazonáltal (ekképpen szoll a' Kurir) a' Manchesteriek ezen tilalom mellett is gyűlést akarnak tartani 9-dikben. Azonközben számos fegyverés seregeket parantsolt az Országlószék öszszegyűlekezni, mellyeknek ott 8-dikban Generális *Byng* mustrajokat fogja tartani, 's kétségbehozattatható kérdés, így végzi

szavait a' Kurir, hogy valyon Hunt, ki-
 nek a' puskapor' szaga halálos ellensége, ki-
 fog-e így is, mint megígérte ezen gyűlésre,
 a' Bob paripa' hátán lovagolni, 's fog-e
 előlülösködni?" — (Ezt a' Bob nevű
 paripát a' Kurir némelykor Rosinánténak
 szokta nevezni).

A' mi ezen népgyűléseket (ezt jegy-
 zik-meg némely levelek) mostan fonto-
 sitja, az, hogy felettébb nagy vigyázás-
 sal tartatnak. Legkisebb rendetlenség nem
 történik; a' nép, maga zabolán tartja az
 Orátorok' száját; hogy beszédjékben igen
 nagyon kibotsátkozzanak, meg nem en-
 gedi; semmi esmeretlent semmi gyanus
 személyt be nem botsát, azért, hogy
 ismét valami O l i v i e r (egy Politziai Biz-
 tos, ki az előbbeni esztendőben, az ilyen
 gyülekezethez, mint ha ő is a' néppel tar-
 tott volna, bejárán, sokakat elárult és
 elfogatott) be ne lopódjék közzükbe. Ide
 járul, hogy ezen gyűlések most az asz-
 szonyok által is erősítik magokat. Ezen
 aszszony Kluboknak száma folytában ne-
 velkedik. Stockportban már valóság-
 osan organizálta magát egy ilyen asz-
 szonyklub, 's mint már említettük, egy
 szép, fu, 's módos aszszonyt választott
 előlülönnek. A' neve Halworthné. Be-
 szédjét nagy illendőséggel intézte a' gyű-
 léshez. Legelőbb is azt jóvállotta nagyon
 nyájas kifejezésekkel, hogy a' férjfiakat
 ki kell küldeni a' szalából: — „Minck-
 előtte, úgy mond, foglalatosságainkhoz
 kezdenénk, én, Ladik és Gentlemánok!
 ohajtanám, hogy a' férjfiak közzülünk tá-
 rozzanak-el, de telyességgel nem azért,
 mint ha mi valamely titkos tárgyakról
 akarnánk tanátskozni, hanem egyedül tsak
 azért, hogy mi tsak most kezdünk Poli-
 tikai Orátorokká lenni, 's nekünk nem jól
 esne, ha azt vennők eszünkbe, hogy ők
 hibáinkat megjegyzik.“ — Ennek hallásá-
 ra a' férjfiak minnyájan nagy engedelmes-
 séggel eltávoztak a' szalából; az asz-

szonyág pedig beszédét folytatván, meg-
 köszönte a' gyűlésnek, hogy Előlülönnek
 választotta, 's ekkor mondta, mint már
 említettük, hogy szívét, testét, és életét
 a' szabadságnak ajánlja; kérte a' gyűlést,
 hogy ötöt minden helybehagyó komplé-
 mentírozásoktól himéljék-meg, 's vége-
 zetre meghívta őket, hogy a' szent ügy-
 nek előmozdítására egygyesülvén tusa-
 kodni mind addig meg ne szűnnyenek,
 míg mind azokra a' Constitúcióval meg-
 egygyező szabadságokra szert nem tesz-
 nek, a' melly minden Anglus férjfi és
 aszszony személyeket születési jussok sze-
 rént illet. — Végezetre Biztosságot vá-
 losztván magának a' gyűlés, ezzel a'
 tagok, így kiáltván-fel: *Harrison és a'
 Szabadság!* — eloszlattak. — A' Mi-
 nisterialis Kurir tsufolódik velük: Azt
 mondja, hogy a' tanátskozás után palin-
 kához ültek.

Egy Újság affelett tünődik, hogy az
 újságlevelekből nem hozhatói-ki, mitso-
 da vallású Pap lehet ez a' Harrison, mert
 így szól, némelyik Methodistának, né-
 melyik Baptistának, sőt mások éppen
Unitariushak erősítik idenni. Vannak
 olyanok is, kik azt tartják tölle, hogy
 semmi vallása nintsen.

Azt jegyzik-meg, hogy általjában
 vévén a' Londoni újságok most többire
 majd mind tsak ezen népgyűlésekről szol-
 ló tudósításokkal vannak tele, ily czim-
 irás alatt adván ezen cikkelyt: *Radical
 Reformers* — 's a' mi még méltóbb a'
 megjegyzésre, az, hogy sokak ezen le-
 velek közzül hathatós meghívásokat in-
 téznek a' néphez, melyben nekik azt
 jóvasolják, hogy gyűléseiket legnagyobb
 mérséklettséggel 's legjobb rendel tar-
 tsák, ne hogy zabolátlan elvetemedések
 által magokat azon justól megfoszszak,
 hogy ügyesbajos dolgaitat 's vélekedése-
 iket nyilván és közönségesen kibeszél-
 lessék, kimagyarázhassák. Nem tsuda

tehát, hogy, mint feljebb megjegyzettük, a' népgyűlések magok vigyáznak, hogy Orátoraik azon beszédjeikben, melyet közönséges helyeken tartanak, oly tilalmas tárgyakra is ki ne bocsátkozzanak, mellyek a' törvények által meg lévén tiltatva, az Országlás beléjük költetve miattok. Innen azt is megmagyarázhatni, a' mit közéletben levelünkben említettünk, hogy a' Yorks hirei Lord Lajtnant Gróf Fitzwilliam a' Chesteri Lord-Lajtnánthoz a' maga Grófságában tartató népgyűlésekről irt, 's a' mi által ezen Lord Lajtnánt a' közönséges figyelmet nagyon telgeresztette: — „A' népsokasága, úgy mond, az ily öszszgyűlekezésekben, éppen nints ellenére, vagy nem ellensége a' törvényeknek; sőt a' dolgoknak mostani rendjével is meg van elégedve; hogy ily nagy számmal most itt majd amott öszszeseregelenek, onnét van, hogy nints munkájok; akaratiok volna a' dologra; de oly szerentsétlenek, hogy nints mit dolgozzanak. Azzal a' keserves inséggel küszködnek, mellyet mind azok és csak azok érezhetnek, a' kik napszám-ból élnek, 's a' napokat még is dolog nélkül kell tölteniek. Így van ezen szegénységnek dolga mostanában, 's ezt ő, jobb időknek remélésével, még is türelmesen és ily magaelszánással szenvedí.“ — Vannak azonban mások, a' kik nem oly lágymeleg ezen népgyűlések eránt, mint a' nevezett Lord-Lajtnant; ezek attól tartanak, hogy a' lázszasztók a' népnek éppen ezen eltsüggedését 's eléhezését akarják használni, 's ez által akarják a' népet közönséges és egyszersmind történendő felzúdulásra vezélni. De remélni lehet, hogy a' Régens Princz' Proklamátziója annyival fogatosabb lesz, hogy már még ezen Proklamátziónak kiadattatása előtt önként való indulatból is sok olyan egyesületek formálódtak, mellyek egyenesen oda céloznak,

hogy az újításra törekedő öszszeseregleteknek ellentálljanak, a' melyre éppen ezen Proklamátzió által is meghívattatnak 's nogattatnak.

A' Yorks hirei Grófságban, nevezetesen Leeds körül, számos posztó 's egyéb gyapjuból dolgozó fábrikák tulajdonosai, azt adták újabban tudtokra napszámra dolgozó munkásaiknak, hogy a' fábrikai szerzeményeknek kelete folytában most is nagyon tsökkenvén, héten által hat nap helyett csak négy napokon adhatnak nekik ezentúl munkát.

A' Generális Devereux' 12 Bata-lionokból álló Légioja, mellyet ő a' Déli Amerikai Insurgensek' számára Irlandiában gyűjtött öszsze, éppen Julius' 31-dikén evezett el Dublinból. Ha még egy napot késedelmezett volna ott, már nem lett volna szabadsága az elevezés, minthogy Augustus' első napján a' Nagy Britanniai birodalomban mindenütt egész ereje szerént végrehajtani kezdették azt a' törvényt, hogy a' Britanus alattvalónak többé, az Országlószerk' meghatalmazása nélkül semmi fele itegen-nemzethez hadi szolgálatra lépni nem szabad.

Birch, az a' Politziai Biztos, kit Stockportban, azért, hogy Harrisont Londonban elfogta 's oda haza vitte, halálra sebesítettek, még él. A' seborvosok mindent elkövetnek, hogy életben megtarthassák. Irják, hogy a' Stockport-i Magistrátus' iparkodásának az a' következménye lett, hogy az ő két gyanított gyilkosait megtalálta, kik egy szomszéd fabrikában dolgozó napszámosok. Mások úgy beszélnek, hogy tizenketten lettek volna azok a' gonoszok, kik esküvés által elkötelezték volt magokat egymásnak arra, hogy ha Birch, Harrisont mint foglyot Londonból Stockportba viszi, ott őtet azonnal megölik, 's a' 12 öszszeesküttek között egyikik lett volna az, ki

gyilkost elárulta. — Meg mások azt mondták, hogy senki se, hanem tulajdon magok tették gyanusokká magokat az által, hogy a' gyilkosság után bujkáltak, 's tsak gyanura fogták-el őket.

A' Chesteri Grófságban Adamsön nevű embert, azért, hogy a' néphez egy gyűlésben, Burnley mellett, lázszó beszédet intézett, és egy szabadsággal elbocsátott Strázsamestert, azért, hogy 25 férjfiakból álló csoportot a' lántsaforogtatás' tudományában gyakorlott, elfogták.

A' Portsmonthi kikötőhelybe két Orosz fregátok érkeztek-meg, mellyek a' Középtengerre folytatják útjokat, a' hol egy öszszeszóvetkezett hadi hajós sereg gyülekezik öszsze.

A' Jó-reménység fokán nem hogy eltsendesedett volna a' Kaffereknek az Anglusok ellen való pártoskodása, hanem, mint ez újabb levelek mutatják, még tázesebbé lett. Újabbban be ütöttek az Anglus vidékekre, még pedig nagyobb erővel mint elejintén; 30 ezerre teszik azoknak a' Kaffereknek számát, kik az ő vidékeiket az Anglus birtokoktól elválasztó vizen által menvén, nagy pusztításokat követtek-el. Megzaboláztathatásokra meghívta a' hozzájuk közelébb eső környékeken az Anglus Kormányozó az egész népet, hogy minden fegyverfogható férjfiak kelljenek-fel; a' lovak eránt pedig, mellyeknek dolgában itt az Anglusoknak fogyatkozása van, 's azonban ezen vad nemzetek ellen a' lovasságot lehet leghasznosabban használni, közönséges requisitio hirdettetett-ki.

Hirtelen oly hír terjedt-el Londonban, hogy a' Walesi Princzaszszony (a' Regens Princzné), Olasz Országból, hol jó időölta tartozkodik, minden órán vissza fog érkezni Londonba. Parantsolatot vettek tőlle az Údvarnokjai, hogy az ő Kensingtoni kastélyában a' szo-

bákat készítsék-el fogadására, Garth kisaszszony nevű Komornája pedig, hogy Doverhez mennyen elejébe. Ő Királyi Herczegaszszonyágának ily hirtelenlejtendő és nem vélt hazaérkezése hitelesíti azt a' hírt, hogy valási perének dolgában, mellynek előreváló elintéztetéséhez már hozzá fogtak, személyesen jelen akar lenni, 's önn' maga akarja magát védelmezni. Viszszatérésének híre *Carlton-Houseban* (a' Régens Princz' lakhelyén) nagyon váratlannak látszott lenni. Augustus' 10-dikén gondolták, hogy meg fog érkezni ő Királyi Herczegaszszonyága. —

A' Régens Princz minden órán a' Royal-Geörg nevű tsajkára úlni szándékoszott Brightonban, oly czélzással, hogy az Ország' déli partjai mellett időtöltésből való tengeri útát tegyen.

University Spanyol Ország.

A' Frantzia levelekben ily tudósítás jött-ki *Irunból* Jul. 27-dikéről: — „A' Valenziai lakosok nyughatatlan természetű és könnyen fellobbanó tüze, még ma is nagyon gyakran mutogatja a' hamu alatt való pislogását; hegyes tűrrel való boszszuállás naponként közönségesen történik, pedig a' mellyeknek gyakorta politikai tekintet az indító oka. A' Pó Kapitány Generális *Elio* azoközben eléggé iparkodik, a' mit tsak keménységgel megtehet, hogy ha egészen meg nem akadályoztathatja is, legalább ritkítsa ezen elvetemedésből származó bűnhődéseket; mellyel azt okozza, hogy minden tömlöztök és egyéb fogházok tömve tele vagynak, 's a' törvénytévőszékeknek elég dolgot adnak. Más felől az a' kedvetlenség is elő adta magát, hogy egy *Melchior* nevű híres Haramiának bujdokló serege *Truxillónál* (Extramadurában) ismét mutogatni kezdette magát, 's a' faluktól adót tsikor-ki. Badajozhoz és

Talaveira de la Reynához fegyveres seregeknek kellett az ilyen nemű útonállóknak megzaboláztatásuk végett kiküldetnetni. Eppen most sok Regimentek folytatják útjokat La Manchán által Kadix felé a' fegyverből kivetkeztetett seregek' helyébe, mellyekhez már az Insurgensek ellen való küldetetésre nézve éppen semmi reménységgel nem lehet lenni. Azon 3000 emberek, kik nem régen Amerika felé útnak indittanak, *Morillo*hoz, a' Terra-Fermára, vannak rendeltetve, ki a' maga utolsó levelében nagyon sürgetve kérte a' segítséget, azért, hogy az ő állapota naponként kritikusabb kezdett lenni az Insurgensekkel való minden napi verekedések miatt, kiknek ereje és felmérgeződése naponként neveddik. A' Kadixi levelekben egy szó emlékezet se' tétetik azon dolgokról, mellyek ott folytak; minden órán várják azon Korifeusoknak megölettetését, kik a' fegyveres népet az engedetlenségre fellázasztották, melly annyival keservebb, hogy ezek mind olyan katona személyek, kik már nagyobbadon vért ontottak a' hazájoknak védelmezésére folytatott háborukban. — Azt a' Generálist, ki az expedízióra kirendelt katonáknak azt a' tanátsot adta, hogy nyilatkoztassák ki, hogy el nem eveznek addig Amerikába, míg az Országlószék az Országnek Constituziót nem ad, *Cruz-Murzon*nak hívják; ő lett volna az elevezésre kirendeltetett sereg' első osztályának Kommandánsa; ő mint szabad gondolkodású ember egy darabig Grenadában, a' Nyomozószerk' tömlöczében ült. Rajta kívül elfogattak még, *Quironga*, *Sun Migneles* nevű két testvér, *Ponte*, *Elicin*, és több más nevű Generálisok. Legterhesebb, hogy az ezen expedízióhoz való készülétek már valami 50 millió Pjasterckbe teltek, melynek

ezen támadás miatt ismét el kell halasztódnia.

Ugyantsak a' Frantzia újságokban kijött Iruni tudósítások szerint, mellyek Jul. 28-dikán indultak, Ferdinandus Királyt, ki a' Sacedoni ferdőről ezen napokon tért Madridba vissza; nagyon megillette ennek a' Kadixi történetnek híre: de tsakugyan így is megmaradtott ő Királyi Felsege azon határozása mellett, hogy még újabban megpróbálja az Amerikai elpártolt tartományoknak fegyver által lejendő meghódoltatásokat. Az engedetlen Regimentek mind útnak mentek az Ország' külömbkülömb részeire, a' hol új tiszteket kapnak 's fegyvereiket is vissza kapják.

Spanyol Amerika.

A' Venezuelából Uj-Grenadának megszabadittatására indult Insurgens sereg' Generálistábjá' Kommandánsa Oberster *Ildefonso Paredes* így irt a' Londoni újságok szerint, Angusturai polgár Monteburnéhoz a' Generalis *Santander* győzedelméről, mellyet már röviden megemlítettünk: —

„*Santiago de Pore* kapuja előtt, Aprilis' 16-dikán. Kedves Monteburném! Eppen a' hadi foglyoknak öszsagyűjtésével foglalatoshodván a' ló' hátán nyeregben ülve *Santiago* kapuja előtt írom hozzád ezen leveletem. Minthogy a' mi vitéz Generálisunk *Santander* Trinidadban oly tudósítást vett vala, hogy a' *Santa-Fe-de-Bogotai* Spanyol armáda ellenünk útnak volna, de minthogy az, hogy mitsőda erővel jöve, néki meg nem irattatott vala, berve nézve ő haladék nélkül előre bocsátott egy tsapatot, hogy az ellenségnek erejét kímélje-meg, 's nem soká tudára esett, hogy a' közelgető ellenség legalább 3000 emberekből áll. *Santander* tehát ehez képpest rendeléseit hirtelen megtévén,

mi a' fő hadi szállásról felkerekedtünk, 's egész elragadtatással az ellenség' elejébe indultunk, 's hozzá közelgetvén, magunkat állásba helyeztettük. A' katonák ezen szavakat határozták vala eltökéllettségüknek kifejezésére: *Vencer o morir!* (győzedelmeskedni vagy meghalni). Az ellenség rettentő homlok lineát formált vala; minden féle fegyveresei 3500 emberekből állhattak; megvallom, hogy eleinten nem mertem volna fogadni, hogy győzedelmesek leszünk, mert oly vitézséggel fogott hozzá az ellenség a' tsatázáshoz, a' milyent szolgálattelketől nem lehet várni. *Santander*, kit a' természet lelki jelenvalósággal 's rendkívül való bátorsággal ruházott fel, választott hadi kiáltó szavára emlékeztette rövid de tüzes beszéd által a' serceget, melyet a' tsapatok hallván, azonnal minden felől hasogatni kezdette a' levegőt *27. ő kiáltóssok: Vencer o morir!* Az ellenség lineája az első reárohánás által lett töretett; és úgy megveretett, hogy egészen semmivé lett; a' ki meg nem halt, mind fogságra esett. *Santander* maga is fog ezen ditsőséges verekedésről körülállásos tudósítást kiadni, 's én is meg fogok még mindeneket bővebben írni. Addig, Uraim, ériétek meg ennyinek tudásával, hogy mi az ellenséges seregből 1000 embert elfogtunk, 's a' többi a' tsatázó mezőn halt meg. Minden ágyuzó készületeit elnyertük sok fegyverrel és egyéb hadi készületekkel egygyütt. Most *Sante-Fé-de-Bagota* felé folytatjuk útunkat, hogy az ott található egyéb Spanyol seregekkel is eligáztítsuk dolgunkat. Vagyok —

„*Ildefonso Paredes*, Oberster.

A' La-Platai egygyesült Státusokban Constitutzió kihirdettetett, 's Május' 25-dike volt meghatározva, hogy a' *Puey-*

redon Direktorsága megszűnnvén a' Republikai új Országlás elkezdődjék.

A' Buenos-Ayres, Santa-Fé, Entre-rios, és Coriantes tartományok Biztosai, kik a' köztök való közönséges bekeségnek megkötésére kinevezettek, Május' 8-dikától fogva öszszegyűttekve vannak; tsak *Artigas*nak nints még Biztosa közöttök. Ő még folytatja a' Portugallusokkal való hadakozást, bár se' elég számos se' elég gyakorlott serege nints is.

Északi Amerikai egygyesült Státusok.

Ezek lankadhatatlan iparkodással rajta vannak hadi hajóiknak számosításán. Most ismét két linea hajóknak építéséhez fogtak hozzá; mind a' kettő 74 ágyus. Egygyiket a' *Ney-Hamshirei*, másikat a' *Franklin* nevű építő műhelyekben tsinálják.

Tudjuk, hogy nem régen Anglia és az Orosz birodalom, általengedték ezen Státusoknak mind azokat a' partokat, melyeket ők a' Tsendes tengerrel határozódó Északi Amerikában a' Szélességnek 56-dik grádusától fogva Délre a' Spanyol partokig birtak, a' melly kiterjedés valami 15-grádust teszen. Most még egy újabb és oly plánumot vett muukába az Egygyesület' Előbülője *Monroe*, hogy ha végre hajthatja, tsak ez egygyért is örök emlékezetben fog maradni a' neve.

Még akarja t. i. határoztatni a' Congressus által, hogy tíz esztendőknél lefolyta alatt minden esztendőként két millió Dollárok, és így a' tíz esztendőknél lefolyta alatt 20 milliók fordittassanak az Ország' legbelsőbb részei között való közösülésnek nagy országutak és tsatornák által lejendő felállítatására. Az Ország'nak egymástól legmeszszebb fekvő reszeit öszsze akarja ekképpen tsatoltatni. A' Mississipi vizétől fogva egész a' Canadai tavakig hajós tsatornákat akar tsináltatni,

melyre most, midőn az emberek Európából ily nagy sokasággal mennek oda, legjobb alkalmatosságot lát lenni; 's az a' jó következcse is fog pedig lenni iparkodásának, hogy ezen Európából oda vándorló népek a' tsatornák 's utak tsinálására fordítván, mindenkor elég munkát találhatnak, 's nem fognak, mint eddig megtörtént, addig, míg valamire kaphatának az inség miatt nagy részt elveszni.

Orosz Birodalom.

Sándor Császár e' hónap' 5. dik napján Archangel felé vette útját, a' hol négy napokat töltvén, onnét utozását Finlandián által Torneáig folytatni, ide Augustus' 28. dikán megérkezni, 's végre Ahón által Petersburgba vissza jöni szándékozott.

Német Ország.

A' Bavariai Allgemeine nevű újság ily tudósítást közöl, mint a' melyly Carlsbadból küldetett hozzá, közönségessé tétel végett: —

„Az Allgemeine Zeitung 23. dik darabjában, úgy mond, nagyon meghatározott kifejezésekkel erőssítetik, mint mondódik egy Bétsből oda küldetett tudósításban, hogy ott (Carlsbadban) egy Ministerialis Congressus volna összejűlekezve, melynek foglalatosságai Német Ország' belső állapotját tárgyzná. Azt ugyan, hogy több Német Orzági Ministeriáknak Carlsbadban lett összesetalálkozását csak a' történet' munkájának é, vagy pedig előretétetett megegyezésnek kelljen tulajdonítani, senki meg nem határozhatja, a' ki az Udvaroknak titkaiban felszenteltetve nintsen: hanem, minden jól gondolkodó Német ember, ki a' maga szemét a' közönséges haza' criticus állapotjára veti, nem tselekedheti, hogy a' Ministeriáknak ezen összejűvetelét, akár

mi módon esett is úgy ne nézze, mint a' közönséges megegyezésnek, megnyugvásnak, 's legjobb reménségnek talpkövet. A' Német Státus' nagy és első emberei között való egygyességet és az ő egy másba helyhez tetett bizodalmost jobban ohajtani soha nem lehetett mint most, a' mikor Német Orzágnak legfőbb és legállandóbb javait a' vélekedéseknek egymássalenváló kegyetlen tusakodása mindenfelől tépi, szaggatja. De egyéb eránt annak, a' mi itt (Carlsbadban) a' mi szemünk előtt naponként történik, telyeséggel semmi Congressusi ábrázatja, formája, nintsen, 's Congressusnak a' jelenlévő Ministeriák közzül egygyik által is nem neveztetik. Minden a' mi itt foly, melyre azonközben a' jelenlévő idő elég bőséges tárgyat szolgáltat, nem egyéb, hanem csak tsupa bizodalmas egygyüttvaló beszéllgetés. Hogy ebben az Europa sorsát kormányozó négy nagy Hatalmasságok, mind mondatik, tulajdonképen részesülének, annyival kevesebbé lehet erősíteni, hogy az Austriai és Pruszszus Ministeriák ugyan itt vagynak, de, a' mi tudunkra, se' Anglus se' Orosz Diplomaticus személlly, legalább olyan, a' kit valamelly politikai czélzás hozott volna ide, itt egy sints; melyre nézve az *Algemeine Zeitung* (Bétsi) levelezője a' maga tudósításában azt a' tsinos és ügyes tsavaritást, mellyel a' Frantzia Biztost a' Carlsbadba való megjelenésre meghívta, böltsen elmellőzhetette volna. E' mellett azt is feltehetjük, a' nélkül, hogy nagy tévedéstől felhetnénk, hogy a' Német Orzágon kívül lévő minden Hatalmasságok, arra nézve, a' mi Német Orzágnak hasznos, szükséges, és szorgató, magokkal a' Német Hatalmasságokkal egészszen egyformán gondolkoznak, a' melyly megegyezésnek kinyilatkoztatására tehát semmi Congressus nem szükséges.

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok.

Magyar Ország.

Sz. Fejérvárról Augusztus' 16-dikán. Tegnap este itt a' Mohai Savanyú víz mellett lévő térségen a' szabad ég alatt kellemetes mulatságunk volt: mert a' Tek. Fejér Vármegyei Nemesség gyámolitása alatt lévő derék M. Társaság előadta' Gróf Valtron nevű tábori nagy játékot. Minden készülétek a' rendtartás végett igen helyesen megtétettek: az előadás pedig pontosan jól, és olly pompásan ment végbe, hogy a' 'Katonaság' részt vevő Kompaniája hat tellyes lövéseket tenne, az ágyuk pedig hatvan lövéseket, és végre a' vár megvétele, 's annak elégése a' legszebb tűzi játékkal vetekednék. A' jó igyekezetet a' szomszéd Nemességnek számos megjelenése tiszteltet meg, 's a' Katona Fő Tiszteknek különös helybenhagyása, úgy az egész Publikumnak tellyes meglelégedése. — Ezen válogatott Theátrumi Társaság, melly a' tavasszal a' Pesti városi Theátrumban olly ditsősségesen adta mutatóványait, September 7-dik napján ismét Pesten kezd égynehány játékot adni.

Nagy-Szombathból egy igen érdemes magános levelezőnk eleven színekkel rajzolja az Esztergomi Megye' örömeinek özönét: a' Posoni Deák Ujságban pedig ezeket olvassuk:

VOTA
EXCELSO PRINCIPALI ALEXANDRO
RVDNAI ARCHIEPISCOPO:
A
PERPETVO, VERQVE PRAELATI
VI CVLTORE PIE, ET BEVERENTER
ORLATA.

Carmen.

Fulget in humanis coelestis Gratia Rebus!

Cinget ALEXANDRI RUDNAI caput Infula
Princeps.

Virtuti, ac meritis ejus, jam debita dudum.

Ergo, diu sospes vivat, Regnoque Deoque!
Norma sui Cleri, divini Pastor ovilis,
Quem Deus elegit, Rex jussit, Roma
probat:

Religione, fide clarus florescat in aevum!
Sit decus Ecclesiae, flos, sidus Nobilitatis
Hungaricae; Patriamque suam virtutibus
ornet.

Illius, et cunctis faveant pia Numina
votis.

Carmen aliud.

Vivat ALEXANDER de Rudno RUDNI
Praesul

Princeps, ac Primas! Patriae Lux Nobilitatis,

Gentis amor, Cleri decus, ac spes optima vivat!!

Vivat per multos Pylio longaeior annos!!!
Et veniat, properctque sacrum conscendere stallum.

Cujus ad obsequium, Provincia Strigoniensis

Prompta stat, et viduos gestit deponere vultus.

C. I. S. P. B. e Districtu
Cis-Danub. Strigon.

Száz forint Conventiós pénzért adtak Váltó cédulában: —
Aug. 20-dikán 247 $\frac{1}{2}$ — 21-dikén 247 $\frac{1}{2}$ — 23-dikán 247 $\frac{1}{2}$ — forintot.